

OBRAZOVANJE MENADŽERA

Prof.dr.Milan Martinovi

Osnovni cilj **Visoko poslovno tehni ke škole u Užicu** je da studenti koji završavaju osnovne,specijalisti ke i masters studije na studijskom programu **Menadžment** steknu potrebna znanja iz osnovnih opšteobrazovnih i stru nih disciplina, kao i da to znanje mogu da primene na prakti ne slu ajeve u savremenom poslovanju i u odre enim poslovnim situacijama.

Agenda za nove veštine i Inicijativa Strategije „**Evropa 2020.**” **radna mesta**” ima za cilj uskla ivanje ponude i potražnje predvi anjem potreba za odre enim veštinama i unapre enjem veština na najbolji mogu i na in. Sve ve i zna aj u svim sektorima na tržištu rada ima e transvenzalne i generi ke veštine, koje podrazumevaju rešavanje problema i analiti ke sposobnosti, veštine komunikacije i timskog rada, rukovo enje sopstvenim zadacima, jezi ke sposobnosti i poznavanje rada sa digitalnom tehnologijom, ose aj za inicijativu i preduzetništvo.

Školski sistemi u svetu

U razvijenim zemljama Zapada po ev od osnovne škole, gde programi pažnju posvećuju razvoju inovativnih potencijala i kreativnih sposobnosti, preko srednjih škola koje u svojim nastavnim programima imaju predmete koji se odnose na metode i tehnike savremenog menadžmenta do univerziteta i pojedinih fakulteta koji u toku redovnog školovanja kroz sadržaje predmeta značajnu pažnju posvećuju problematici menadžmenta.

Naučnoistraživačke i, posebno, konsultantske organizacije mogu biti važan faktor kako u izgradnji nastavnih programa (posebno "case study" materijala), tako i u realizaciji nastave. Posebno značajnu ulogu ove organizacije mogu imati u sistemu permanentne obuke kroz realizaciju srednjoročnih i kratkoročnih specijalizovanih kurseva za menadžere.

Sistem vrednosti, ili unutrašnja kultura (dizajn preduzeća u budućnosti, sistem upravljanja, struktura zaposlenih), biće onaj kohezioni element koji će sve prethodne oblasti vezivati u jedan sklad, sposoban da reaguje na promene u okruženju.

Visok stepen promena u okruženju stvara nove uslove i stvara nove na ine za ostvarenje organizacijskih ciljeva i izvršavanja menadžerskih funkcija.

Turbulentno ponašanje u svetu ukazuje da ništa više nije isto pa ni menadžment, gde je mesto savremenog menadžmenta i koji se zahtevi postavljaju pred njim? Osnovni zahtev je interdisciplinarnost jer je upravljanje preduze em shva eno kao nauka, profesija i proces zbog svoje složenosti. Kroz menadžment je potrebno integrisati dostignu a više nau nih disciplina, prvenstveno ekonomske , finansijske i organizacijske teorije, informatike, matematike i statistike, psihologije, sociologije i itavog niza drugih nauka.

Sve je više visokih škola i fakulteta kod nas koji školuju kadrove iz oblasti menadžmenta i menadžment kao profesija zauzima sve zna ajnije mesto. Menadžerski posao zahteva žrtvovanje i mnogo energije, vremena i pažnje. Rad izvan radnog vremena, rokovi koje treba održati, esta putovanja, mirenje suprotstavljenih gledišta i donošenje teških odluka karakteristike su posla menadžera.

Osobine savremenih menadžera

Osobine koje menadžeri u budućnosti trebaju da poseduju i za koje visoke škole i univerziteti u svojim studijskim programima moraju prilagoditi svoje kurikulume su:

- **Razvija me uljudske odnose.** Napušta ulogu krutog šefa od koga svi strepe i koji je nedodirljiv. Njegova uloga postaje sve više uloga trenera koji motiviše, hrabri i podstiče kreativnu energiju članova svoga tima ka ostvarenju zajedničkih ciljeva. Na taj način on menja tradicionalne, autokratske, nelinearne donošenja odluka i kontrole.
- **Svoju stvaralačku energiju usmerava ka stimulisanju kreativnosti i inovativnosti preduzetničkog duha svojih saradnika i pri tome traži nove savremene metode motivacije, stimulacije i vođenja.** Ne čeka da se dogode promene pa da tek onda reaguje na njih, već postaje inovator koji se, ne samo prilagođava sredini i njenom uticaju, i pri tome nastoji anticipirati i menjati tok događaja.
- **Podiže moral i radi na poboljšanju poslovne etike u svom preduzeću.** U svakom dobro organizovanom preduzeću postoji i vlastiti etički kodeks. Savremeni menadžer sprečava pojave bilo kakvog oblika diskriminacije ili mobinga zaposlenih.
- **Inicijator je promena, jer je svestan da okruženje vrlo brzo kažnjava krute i nefleksibilne menadžere i njihova preduzeća.** Zbog toga savremeni menadžeri moraju kombinovati eksternu i internu orijentaciju. Kako raste dinamika promena i njihov uticaj u okruženju i kada prethodi opasnost produbljivanja jaza između preduzeća i zahteva sredine, eksterna orijentacija sve više dobija na značenju. Strategijski menadžeri moraju biti sposobni za donošenje i primenu strateških odluka od kojih zavisi budućnost preduzeća.

- **Program nastave na strukovnim,specijalisti kim i masters studijama mora pružiti sveobuhvatan uvid u prirodu menadžerskog poziva, nude i potrebna znanja za kvalitetno poslovanje u svetu sa sve ve om konkurencijom.** Kandidati obra uju teme iz oblasti biznisa uopšte, informacionih tehnologija, menadžmenta, marketinga, ekonomije, finansija, upravljanja projektima i kvaliteta, kao upravljanje radom i razvojem informacionih sistema u organizacijama. Inovacija znanja iz oblasti menadžmenta i drugi stru nih oblasti bitnih za biznis je primarni zadatak preduzetnika-menadžera kao i njegovih saradnika kako bi bili u stanju pratiti savremene trendove.
- **Dobar komunikator,** jer menadžer ne može biti uspešan ako nije u stanju da komunicira sa ljudima. To ne zna i apsolutnu i savršenu retoriku sposobnost, ve sposobnost izgradnje interpersonalnih odnosa i adekvatno prenošenje poruka.
- **Vizionar i globalni strateg,** osoba koja poznaje me unarodne odnose, odnose me u zemljama i narodima, poznaje razli ite kulture i privrede i sposoban je razvijati ciljeve i strategije svoga preduze a u odnosu na ta saznanja.
- **Poznavalac tehnologije,** jer razume i uvažava tehnološke promene i koristi visoku tehnologiju radi ostvarenja konkurentske prednosti. U današnje vreme kad se tehnologije i sve sfere poslovanja menjaju preko no i, jako je važno da menadžeri znaju, da moraju kontinuirano u iti i da za njih proces u enja nikada nije u potpunosti okon an.

- **Društveno i politički aktivna osoba** koja poznaje i prepoznaje svu kompleksnost u oblasti zakonskih propisa, uticaja države na rast i razvoj preduzeća i koji je u stanju voditi preduzeće kroz sve društvene i političke izazove.
- **Dobar motivator**, sposoban da snažno motiviše zaposlene u ispunjavanju značajnih poslovnih rezultata preduzeća. Motivacija u preduzeću podrazumeva faktore koji podstiču zaposlene da rade svoj posao na najbolji mogući način i efikasna je kad zaposleni udružuju svoj potencijal sa ciljevima preduzeća i pri tom ostvaruju i svoje lične i profesionalne ciljeve.
- **Upravlja podacima a ne da podaci upravljaju njim.** Razvija posebnu strategiju i taktiku informisanja, ulaže napor i sredstva i dolazi do kvalitetnih informacija koje vrlo vešto koristi u svojim poslovima.
- **Upravlja procesom poslovanja.** To su aktivnosti od istraživanja tržišta, preko nabavke repromaterijala-robe, proizvodnje, promocije, do plasmana proizvoda-robe na tržištu.

Zaključak

Iz svega izloženog može se zaključiti da je savremeni menadžer izuzetno obrazovana osoba s visokim fondom znanja iz različitih oblasti nauke- multidisciplinarnost i potrebnog radnog iskustva za obavljanje odgovarajućih poslova.

Elementi koji se mogu se naći u većini studijskih programa menadžera su:

- **Stručno znanje** iz oblasti tehnike, organizacije, ekonomije, ekologije, informatike, prava, vođenja, zakonskih propisa, procedura itd.,
- **Menadžerske veštine**, korišćenje stručnog znanja u vođenju i planiranju organizacije, veština u rešavanju problema, donošenje pravovremenih i uspešnih odluka bitnih za poslovni sistem, veština u korišćenju ljudskih resursa, razvoj timskog rada, upravljanje vremenom, upravljanje projektima i sl.,
- **Menadžerski stavovi** prema saradnicima, šta se zahteva od menadžera da razvija neposrednu i neformalnu komunikaciju, razvija razmenu mišljenja i duh saradnje, motivacija zaposlenih, daje pravovremeni odgovor na stresne situacije i sl.,
- **Menadžerski stil**, koji podrazumeva shvatanje i vizuelizaciju celine poslovanja, odnose delova među sobom i sa celinom, razumevanja poslovnog sistema u privredi i odnosa sa ostalim subjektima privređivanja.
- **Svojstva ličnosti**, upornost, agilnost, dinamičnost, energičnost, intuitivnost i dr.

-
- Visoke škole i univerziteti pažljivo vrši izbor nastavnog kadra. Nastavni kadar i programi studija moraju biti garant za obrazovanje studenata koji se mogu nadati svojoj uspešnoj karijeri. Škola nudi studiranje na studijskom programu koji će studentima omogućiti lako pronalaženje radnog mesta i visok kvalitet života.
 - Saradnja sa privredom utiče, kao dodatni efekat takvih projekata, i na proces modernizacije studijskih programa, uz već uvažavanje potreba preduzeća za stručnim kadrom. U nekim slučajevima su rađeni studijski programi za prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju nezaposlenih ili neadekvatno zaposlenih sa diplomom visokog obrazovanja, a u saradnji sa Nacionalnom službom za zapošljavanje
 - Škola nudi studiranje na studijskim programima koji će studentima omogućiti lako pronalaženje radnog mesta i visok kvalitet života.

HVALA NA PAŽNJI !